

Ny strategi for eID i offentlig sektor

Normkonferansen tirsdag 22. november
Runar Ugelstad, seniorrådgiver

Dagens eID-strategi fra 2008 har fungert bra, men dekker ikke alle behov

— Dagens situasjon og utfordringer —

- Dagens eID-strategi har fungert godt og gitt god utbredelse av eID i Norge
- **Markedsløsninger** er en viktig del av dagens strategi
- Behovsanalyser viser **udekket behov**, særlig for eldre, unge og andre grupper
- For at Norge skal fortsette å lede an i utviklingen er det **behov for en ny eID-strategi**

— Ny nasjonal strategi skal adressere udekte behov —

- Arbeidet med den nye strategien er gjort i henhold til **mandatet for ny nasjonal strategi for eID**
- Strategien skal erstatte strategien for eID fra **2008**
- Strategien er en **oppfølging av digitaliseringsstrategien** for offentlig sektor
- **Strategiens primære målgruppe** er offentlig sektor

eID-strategien har fem mål

- 1 Alle relevante brukergrupper skal enkelt kunne skaffe seg en eID på det sikkerhetsnivået de har behov for
- 2 Løsning for innlogging og bruk av offentlige digitale tjenester skal være sikker, kostnadseffektiv og helhetlig
- 3 Rammer for sikre og effektive løsninger for eID til offentlig ansatte skal være angitt
- 4 Løsninger skal være tilpasset markeds- og teknologiutviklingen
- 5 Samordningen av eID-utviklingen mellom sektorene og forvaltningsnivåer skal være kostnadseffektiv og god

Behovsanalysen har underbygget hypoteser om behov i offentlig, privat og frivillig sektor

**ROBUSTE LØSNINGER MED
EN FUNGERENDE
MARKEDSMODELL**

**BEHOV FOR ØKT
UTBREDELSE AV EID OG
TILGANG TIL OFFENTLIGE
DIGITALE TJENESTER FOR
UNGE**

**- BEHOV FOR NYE
LØSNINGER KNYTTET TIL
ANSATTES BRUK AV EID
- BEHOV FOR Å FORBEDRE
EID-LØSNINGER FOR
ANSATTE I OFFENTLIG
SEKTOR**

**BEHOV FOR GODE
LØSNINGER KNYTTET TIL
AUTORISASJON, ROLLER OG
RETTIGHETER, SAMT SIKRE
OG BRUKERVENNLIGE
FULLMAKTSLØSNINGER**

**BEHOV FOR NYE LØSNINGER
FOR ØKT TILGJENGELIGHET
OG BRUKERVENNLIGHET**

**BEHOV FOR NASJONALE
STANDARDER OG VEILEDNING
FOR BRUK AV EID**

**BEHOV FOR ØKT EID-
TILGJENGELIGHET FOR
UTENLANDSKE BORGERE**

ANDRE INNSPILL OG BEHOV

Flere utfordringer gjelder på tvers av brukergruppene

Brukere i gruppene *unge 12–16 år, utenlandske borgere og asylsøkere og eldre, hjelpetrequende og ikke-digitale* opplever flere av de samme utfordringene

eID-ordningene og digitale offentlige tjenester oppleves som særdeles lite tilgjengelige og ikke tilrettelagt flere av brukernes situasjon og behov.

Flere brukere har begrenset forståelse for eID, de ulike typene eID, samt bruks- og mulighetsområdene som eksisterer.

Flere brukere savner å kunne møte opp fysisk for å få veiledning og opplæring fra en kyndig person.

For flere eldre og utviklingshemmede er det store utfordringer knyttet til å få hjelp av andre til bruk av eID, og flere pårørende og verger opplever å ikke ha tilgang til digitale tjenester.

Utstedere av eID forventer at brukerne kan lese og forstå hva det å få utstedt en eID innebærer. Dette kan være utfordrende for flere brukere og ender ofte med at de blir nektet eID.

Brukere opplever stadig nye utfordringer knyttet til manglende eID, i takt med at flere og flere tjenester blir digitale.

5 mål og 20 tiltak presenteres i ny nasjonal strategi for eID

Mål

1) Alle relevante brukergrupper skal enkelt kunne skaffe seg en eID på det sikkerhetsnivået de har behov for

2) Løsning for innlogging og bruk av offentlige digitale tjenester skal være sikker, kostnadseffektiv og helhetlig

3) Rammer for sikre og effektive løsninger for eID til offentlig ansatte skal være angitt

4) Løsninger skal være tilpasset markeds- og teknologiutviklingen

5) Samordningen av eID-utviklingen mellom sektorene og forvaltningsnivåer skal være kostnadseffektiv og god

Regjeringen vil:

- videreutvikle MinID for å bli mer robust og brukervennlig
- vurdere å realisere en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt
- sikre utbredelse av en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt blant brukergruppene som ikke har en eID på sikkerhetsnivå høyt i dag
- at alle brukergrupper skal ha kunnskap om hvordan de får og bruker en eID
- utrede beste praksis og behov for sikker kommunikasjon mellom ulike sektorer og unge brukere, primært under 12 år
- vurdere sikre og brukervennlige fullmaktsløsninger som muliggjør tilgang til offentlige tjenester på vegne av en annen bruker
- utrede brukervennlig eID til brukere uten fødsels- eller d-nummer

- legge til rette for at «unike» identiteter kan realiseres i Folkeregisteret
- sørge for at staten på en sikker måte kan koble en identitet fra utlandet mot en norsk identitet som brukeren allerede har
- legge til rette for at offentlig sektor evner å gjennomføre ID-kontroll digitalt og gjennom personlig oppmøte som oppfyller kravene til sikkerhetsnivå høyt for eID
- utrede grunnlaget for et markedsbasert samarbeid om kjerneinfrastruktur for utstedelse av eID til brukere
- videreutvikle en sikker, robust og skalerbar eID-infrastruktur i Digitaliseringsdirektoratet

- fremme beste praksis for å løse behov tilknyttet pålogging og tilgang til tjenester på jobb
- vurdere å etablere en teknisk løsning for pålogging i jobbsammenheng i offentlig sektor
- videreutvikle og implementere retningslinjer, veiledning og råd tilknyttet bruk av eID i jobbsammenheng

- sørge for tilstrekkelig kapasitet og kompetanse hos fagdirektorat og tilsynsmyndighet som følge av omfattende utvikling av teknologi, regelverk og marked på eID-området

- videreutvikle og klargjøre sammenhengen mellom sektorspesifikke løsninger og nasjonale fellesløsninger for eID
- videreutvikle Feide som en løsning for brukere og ansatte i kunnskapssektoren
- legge til rette for å øke bruken av eID som tilbys i ID-porten, spesielt i kommunene
- utrede forutsetninger for å gjøre fellesløsninger for eID tilgjengelig for deler av frivillig sektor

Mål 1: Alle relevante brukergrupper skal enkelt kunne skaffe seg en eID på det sikkerhetsnivået de har behov for

Regjeringen vil:

Dagens situasjon

- De **markedsbaserte eID-ene på sikkerhetsnivå høyt** er godt utbredt i befolkningen
- Behovsanalysene avdekte **udekte behov for flere brukergrupper**, spesielt unge, utenlandske borgere og asylsøkere, samt eldre, hjelpetrequende og ikke-digitale brukere for eID på høyt sikkerhetsnivå.
- Det er **vanskelig å få fysisk hjelp og veiledning**, og digitale veiledningstilbud oppleves lite tilgjengelig og lite brukervennlig
- Det **ettespørres brukervennlige fullmaktsløsninger**. Arbeidet er påbegynt med FUFINN-prosjektet som delvis adresserer dette behovet
- **Manglende konkurranse i eID-markedet** gjør offentlig sektor sårbar i forhandlinger om enhetspriser og ID-porten sårbar ut fra et robusthets- og sikkerhetsperspektiv

Ambisjon

- **Alle med behov skal enkelt kunne skaffe seg en eID på sikkerhetsnivå høyt**
- eID skal på en brukervennlig måte **støtte innlogging på et lavere sikkerhetsnivå** når det er behov for dette
- **Alle som er gitt tilgang til en eID skal kunne benytte den** og eID-ene skal være tilgjengeliggjort på ulike enheter avhengig av brukerens behov
- **Alle som har behov for det**, skal ha mulighet til å få **bistand til å benytte en eID**
- Trinnvis **etablere gode fullmaktsløsninger** for de største brukerbehovene

1. ...videreutvikle MinID for å bli mer robust og brukervennlig
2. ...vurdere å realisere en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt
3. ...vurdere utbredelse av en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt blant brukergruppene som ikke har en eID på sikkerhetsnivå høyt i dag
4. ...at alle brukergrupper skal ha kunnskap om hvordan de får og bruker en eID
5. ...utrede beste praksis og behov for sikker kommunikasjon mellom ulike sektorer og unge brukere, primært under 12 år
6. ...vurdere sikre og brukervennlige fullmaktsløsninger som muliggjør tilgang til offentlige tjenester på vegne av en annen bruker
7. ...utrede brukervennlig eID til brukere uten fødsels- eller d-nummer

Mål 2: Løsning for innlogging og bruk av offentlige digitale tjenester skal være sikker, kostnadseffektiv og helhetlig

Dagens situasjon

- Dagens **kjerneinfrastruktur for utstedelse av eID fungerer godt, men det er enkelte utfordringer som må adresseres**
- **God kvalitet i Folkeregisteret er en viktig forutsetning** for arbeidet med eID
- Det er **lite samfunnsøkonomisk å etablere parallelle kjerneinfrastrukturer** med duplisert informasjon eller relativt lav brukermasse
- Flere aktører peker på at **ID-kontroll tilknyttet innrulling av eID-er bør være et offentlig ansvar**, særlig med tanke på å ivareta kvaliteten på ID-kontrollen og tilhørende kobling til identitetsinformasjon i Folkeregisteret

Ambisjon

- **Videreutvikle den offentlige kjerneinfrastrukturen** for utstedelse av eID med økt sikkerhet- og kostnadseffektivitet på lengre sikt
- Offentlig sektor skal i større grad kunne **tilby ID-kontroll som eID-leverandører kan benytte** for å utstede eID til brukere
- Felles kjerneinfrastruktur **skal understøtte markedsbaserte eID-er og sektorløsninger**
- Norges eID-infrastruktur skal være **robust og skalerbar**

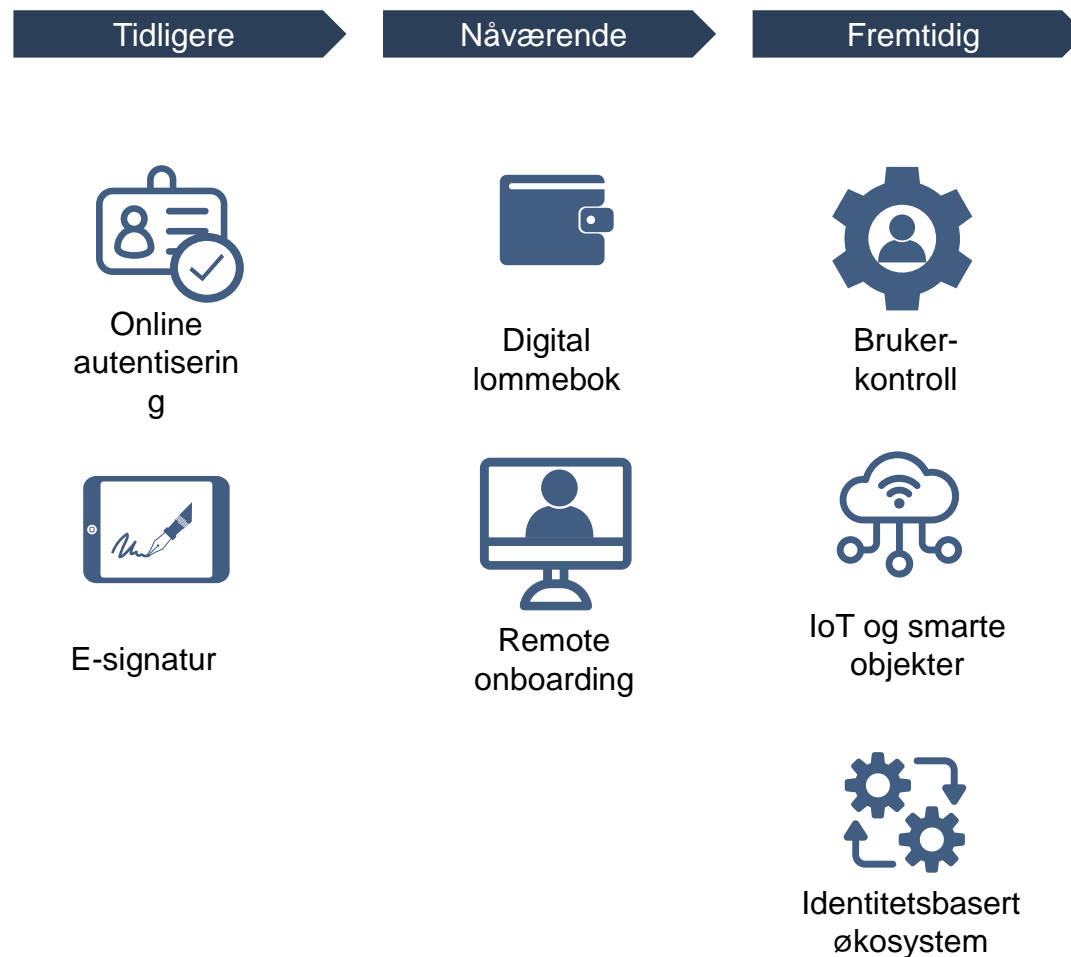
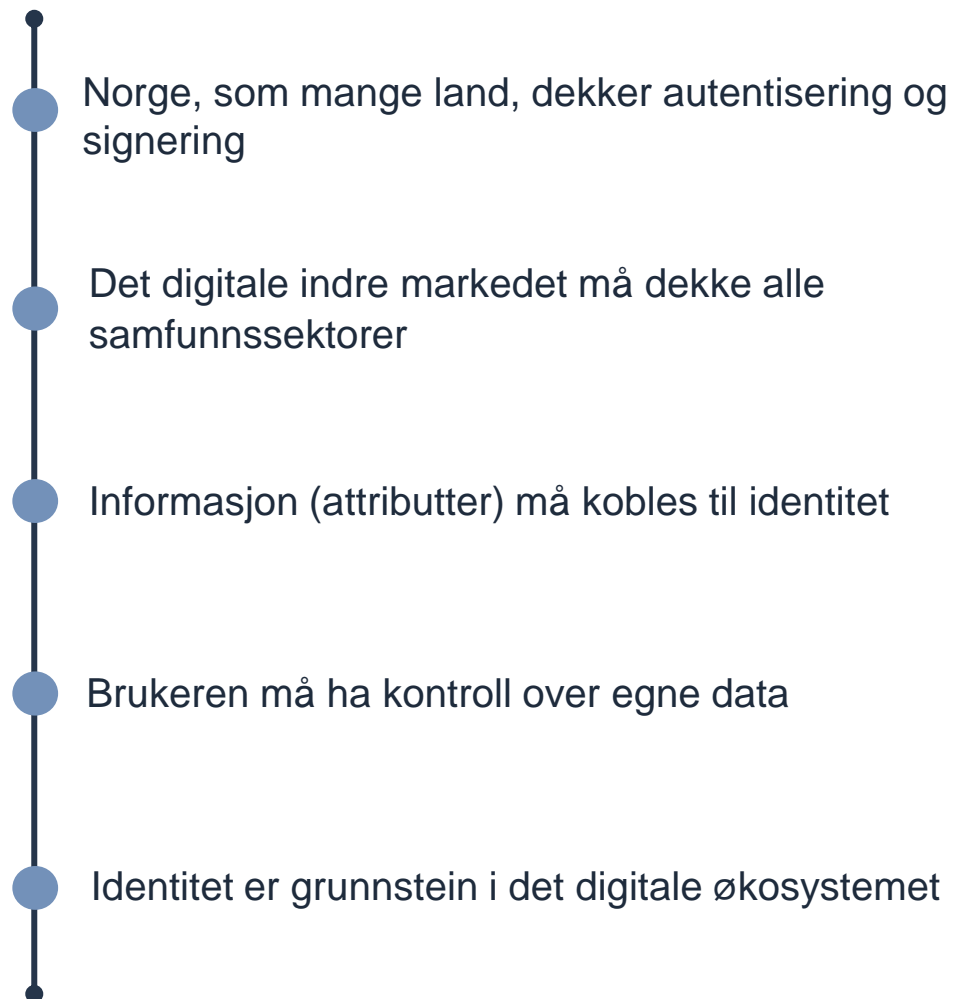
Regjeringen vil:

1. ...legge til rette for at «unike» identiteter kan realiseres i Folkeregisteret
2. ...sørge for at staten på en sikker måte kan koble en identitet fra utlandet mot en norsk identitet som brukeren allerede har
3. ...legge til rette for at offentlig sektor evner å gjennomføre ID-kontroll digitalt og gjennom personlig oppmøte som oppfyller kravene til sikkerhetsnivå høyt for eID
4. ...utrede grunnlaget for et markedsbasert samarbeid om kjerneinfrastruktur for utstedelse av eID til brukere
5. ...videreutvikle en sikker, robust og skalerbar eID-infrastruktur i Digitaliseringsdirektoratet

Utkast til veileder for bruk av eID for ansatte i forvaltningen

Mål 3, tiltak 3

Videreutviklingen av eIDAS

Revisjon av eIDAS-forordningen: Staten må sørge for at eID på høyt nivå er tilgjengelig og gratis for alle

Felles krav

- Harmonisert løsning i alle land
- Harmonisert forretningsmodell
- En digital lommebok-app på telefonen
- Inneholder attesterte bevis
- Tvungen aksept i de fleste sektorer, også bank
- Store plattformer som Amazon Google, Facebook må akseptere

Brukerkontroll

